

Příloha k protokolu o SZZ č.

Vysoká škola: Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích,
Pedagogická fakulta

Katedra: biologie

Datum odevzdání posudku: 31.1.2008

Diplomant: Galíková Tereza

Aprobace: Př - Ch ZŠ

Recenzent diplomové práce

RNDr. Jarmila Kobzová, Ph. D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Výchova ke zdraví v učivu přírodopisu na základní škole
(téma)

Didaktická práce s tematikou výchovy ke zdraví vychází z rámcového vzdělávacího programu v základním vzdělávání, zpracovává několik různorodých témat z učiva přírodopisu s cílem posílit kompetence žáka v ochraně vlastního zdraví. Závažnost tématu je zřetelná, schopnost racionálně přistupovat k péči o zdraví by měla být jedním z výsledků základního vzdělávání. Přírodopis je oborem, z jehož mnoha témat lze vycházet k tematice zdravotní. Diplomantka vybírá témata houby s plodnicemi, rostlinné drogy, paraziti člověka a tematiku AIDS. Celá práce má 112 stran textu, seznam citované literatury a přílohu s návrhem didaktických pomůcek.

V první části práce jsou rozebírána teoretická východiska pro řešenou tematiku, převládá rozbor používaných učebnic, je upozorněno na využití didaktických zásad při výuce zdravotní výchovy. Učebnice jsou sledovány jedna po druhé a konstatováno, v které z nich je tematika DP obsažena a jakou formou. Čtenář by možná uvítal spíše opačný postup, daná tematika a v jaké učebnici je jakým způsobem zastoupena a zpracována, což by informace velmi zpřehlednilo.

Hlavní částí DP jsou návrhy výukových textů a výukových aktivit pro vybraná témata.

Téma houby s plodnicemi je převážně přírodopisné téma, popisuje stavbu těla hub, jejich dělení na nejedlé a jedovaté, jsou zmíněny jejich obsahové látky a zásady sběru hub pro kuchyňské použití. Z hlediska ochrany zdraví je téma využito zejména jako prevence otrav houbami, vlastnímu tématu je věnováno poměrně málo prostoru. K procvičení tématu je použita hra, doplňovačka a vycházka se sběrem hub. V navržené doplňovačce nacházíme dvakrát stejný výraz, což je zbytečné, v pokynech k vycházce na houby by bylo vhodné informovat děti zejména o ochraně před napadením klíštětem.

Téma nazvané rostlinné drogy nese mnoho informací o rostlinách obsahujících vybrané drogy, ale základní účinek např. nikotinu uveden není. V tomto smyslu je lépe zpracována kapitola o opiu a drogách z konopí. Je zde zařazena i droga získávaná z lysohlávek, ačkoliv v předchozí kapitole je upozornění na jiné

systematické zařazení hub. Nově vytvářené pojmy na str. 75 by měly být logicky seřazené. K procvičení je navržen rébus a doplňovačka. K textu doplňovačky lze mít výhrady

V tématu o parazitech člověka je opět výrazně podrobněji řešeno téma biologie parazitických druhů než vlastní zdravotní výchova. V kapitole o škrkavce dětské chybí zmínka o možnosti zanesení larev do dýchacího systému (průdušek, plic), odkud se teprve dostávají do střeva. V kapitole o napadení klíštětem je na str. 84 uvedeno, že klíště saje na hostiteli 1-2 týdny, na str. 88 3-4 dny. Pro potřebu výukových textů třeba sjednotit, nelze přebírat z různých zdrojů bez kontroly. U lymeské boreliózy není dostatečně upozorněno na vznik červené migrující skvrny po přisátí klíštěte ani na fakt, že nemoc bez léčení může být smrtelnou, právě tak jako u klíšťové meningoencefalitidy. Po vyjmutí klíštěte se používá až desinfekce ranky. Text na str. 87 (odstranění klíštěte) odporuje textu na str. 85, text o svrabu v rámečku na str. 89 odporuje textu na str. 8. Výraz „kousnutí“ klíštětem není vhodný a mnohokrát se opakuje, což vede k zafixování nevhodného pojmu u dětí. I chybí-li zmínka v učebnicích, mělo by být uvedeno znovu aktuální nebezpečí přenosu štěnic. Hra pexeso na str. 94 také není zcela promyšlená, má-li se hrát s pravidly běžně rozšířené hry.

Kapitola HIV – AIDS je asi zpracována nejdůkladněji, včetně závěrečné didaktické hry.

Použitá literatura čítá 33 citací knižních, z toho asi polovina jsou učebnice pro ZŠ, z nichž text DP vychází, dále metodické materiály, atlasy, příručky, didaktická literatura a seznam 26 internetových adres. Literatura není citována podle pravidel a některé podstatné údaje v citacích chybí. Rovněž citace v textu neodpovídají vždy přesně citacím v seznamu literatury.

Celkové zhodnocení: kladně hodnotím základní zpracování tématu převážně bez podstatných věcných chyb, nedostatky vidím v malém originálním přínosu práce, rozdrobenosti tematiky do několika nesouvisejících celků, uchopení těchto tematických celků jako výseků z učiva látky různých oborů (houby, cévnaté rostliny, bezobratlí živočichové), přičemž hlavní téma (výchova ke zdraví) je jen koncovou součástí celku, podstatnější hyby v citacích literatury.

Přes uvedené připomínky práce splňuje požadavky kladené na diplomové práce v magisterském studiu učitelství pro základní školy a doporučuji ji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: dobře

.....
Podpis recenzenta diplomové práce

V Č. Budějovicích dne 31.1.2008

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------